

СТАНОВИЩЕ

От Проф.Димитър Ат. Димитров, дпн относно дисертационния труд на
ДЕЯН РАЙЧЕВ ТОДОРОВ

За присъждане на образователна и научна степен „Доктор“ към катедра
„ТАО и Снежни спортове“ при Национална Спортна Академия „В.
Левски“- гр.София на тема,

МОДЕЛИРАНЕ НА ТАКТИЧЕСКАТА ПОДГОТОВКА В ДЕТСКА
ВЪЗРАСТ (10-15г.) ПРИ СКИОРИ СЛАЛОМИСТИ.

Предложения за становище труд на ас.Деян Тодоров съдържа въведение и
четири глави с изводи и препоръки за спортната практика.

Цялостната конструкция на дисертационния труд е в съответствие с
изискванията за труд от подобен характер.

Първата глава наименувана като „Обзор на проблема по
литературни данни включва някои съставлящи елементи на алпийските
дисциплини, като терминологичното изясняване на понятието тактика,
развитието на слалома като една от основните алпийски дисциплини и
характеристика на слаломната техника. Използвани са теоретичните
разработки на редица водещи в алпийския спорт автори. На тази база
докторанта е възприел метода на определяне съставните части на
тактиката, които в процеса на тренировката трябва да се усъвършенстват.

Тук автора се е отклонил от темата на дисертацията и обстойно
разглежда въпросите за правилника по ски, екипировката, разположението
на вратите и пр., което е могло да се избегне.

Пристъпва критично, с вмъкване на собствено виждане по отношение
развитието на алпийската техника. Извършен е много добър анализ на
класификацията на слаломните завой използвани в практиката, според
профила на терена, според включените комбинации или според
страничните отклонения, което повишава нивото на литературния обзор.

Много обстойно е разгледан въпроса с особеностите на тактиката при
слаломните спускания. Обърнато е внимание на тактиката, преди, по време
на състезанието, както и факторите които изграждат тактическата

подготовка. Обърнато е внимание на сериозното влияние на физическата, теоретичната и техническата подготовка на състезателя.

Първата глава, като изследваща литературните направления съдържа много богат материал. Считам, че същия е могъл да бъде намален от 62 страници на не повече от 20 – 30. Освен това на стр. 62 липсва обяснението на фиг. 12.

Работната хипотеза е добре мотивирана, но е могло също да се конкретизира, като „какво съществува, какво липсва и при какви нововъведения, какви резултати ще постигнем“.

Във втората глава е разработена според изискванията, като са включени целта, задачите и организацията на изследването.

В глава трета е направен сполучлив опит да се представят резултатите от изследването на децата – алпийци. Разработени са тактически модели, представени са видовете помощни съоръжения – маркери и колове използвани по време на тренировките.

Много широко и всеобхватно е включен въпроса за използваната анкета със съответните отговори, което утежнява тази глава. Този въпрос е трябвало да бъде представен в глава втора, където са посочени въпросите, а тук да се дадат само цифровите резултати от изследването.

Констатира се че, третирания въпрос е много актуален при обучението на тактическите действия на слаломистите.

Единствения извод тук „че самото изследване е предпоставка за подобряване на резултатите“ не е достатъчно коректен. По – точното е това, че приложената тренировка със своите средства и методи е спомогнала за по – високи спортни резултати в слалома.

В т. III.3. авторът подчертава ролята на визуалната информация, т.н. запаметяване на конфигурациите, което в крайна сметка е довело до значително подобряване на отстраняване грешките при слаломистите. Този раздел е с приносен характер за теорията и методиката на спортната тренировка, тъй като се основава на коректно изследване.

Считам обаче, че съдържанието / стр.88 ред 13, че“ методът е още по ефикасен когато състезателите имат необходимата теоретична подготовка „ не е съвсем точен, тъй като в изследването никъде не е посочено, че

едната група има, а другата няма теоретическа подготовка, т.е. това не е изследвано със съответните педагогически методи.

Особено интересен и с определен принос е подхода при изследване, контролиране и оценка на тактическата подготовка / III,4.1/. Авторът използва високо технологична апаратура и установява времетраенето на периода за преодоляване на отделните врати в слаломното трасе.

Тук, самото заглавие“/ III.4/ Тактически анализ на световния елит.....“ би трябвало да се сведе само до „тактически анализ чрез някои кинематични характеристики“. Още повече, че в изследването са включени както чужди, така и наши състезатели, където разликата в квалификацията е доста голяма. Извършен е прецизен статистически анализ с използване на съответните стойности на показателите. При резултатите от видеокомпютърния анализ/ стр.94, фиг. 36,37, както и тези от фиг. 38,41,42,43., макар и да се подразбират е трябвало да се обозначи наименованието на показателите по абцисата и ординатата, а самите резултати. Които се публикуват за първи път у нас е по подходящо да се дадат в табличен вид, където значително по – ясно ще се открият разликите в скоростта на преодоляване на вратите.

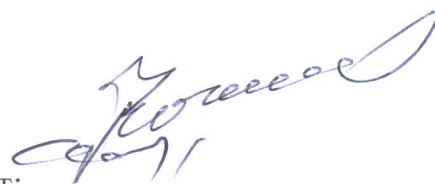
Находчиво, авторът е използвал визуализацията при теренни и извън теренни условия. Резултатите от изследването показват предимството при тяхното приложение в тренировъчния процес.

На основание достатъчния брой експериментални изследвания автора много прецизно с вещина и достатъчно личен опит предлага 21 модула за тренировка, където според възрастта и квалификацията са посочени целта и задачите на тренировката със съответните тренировъчни средства и методи. Тази част от разработката на дисертационния труд има особена практическа стойност и при нейното въвеждане и апробиране в практиката може да се очаква значително по – добри резултати на нашите алпийци.

Глава четвърта отразява целта и задачите поставени в глава втора. Тук е могло да се доизясни, кои да системообразуващите фактори осигуряващи ефективна тактическа постройка при преодоляване на трасе. Да се направи извод, че разработената наша методика за усъвършенстване на тактическите възможности на състезателите е представена в приложения. Трето да се упоменат кои са критериите за оптимизиране на слаломната тактика.

Макар и критичен, определено считам, че докторантът Деян Тодоров трябва да бъде поздравен с факта, че наш национален състезател в тези дисциплини, млад и амбициозен е съумял да се насочи към един толкова труден за изследване спорт. Докторантския труд притежава всички достойнства и качества, отговаря на изискванията и критериите за присъждане на научна степен „Доктор“ и с удоволствие предлагам на уважаемата комисия да гласува положително.

Рецензент:

29.12.2015г.

Проф. Димитър Димитров, дпн.